

ÄRIPLAAN: UGANDA KOHVIK/RESTORAN

Siisi Saetalu, jaanuar 2012

Kontseptsioon

Eesmärgiks on avada 2012 aasta jooksul Uganda pealinnas Kampalas väike 25-kohaline kohvik/söögikoht, mis pakub töökogemust erivajadustega noortele. Lisaks müüakse kohvikus puuetega noorte tehtud käsitööd ning noorte käsitööga mitte konkureerivaid tooteid turistidele. Kohvik töötab sotsiaalse ettevõtteks, mis tähendab, et kohvikust tulu välja ei võeta, kuid kohvik peab jätkusuutlikkuse eesmärgil tootma kasumit. Ettevõtte majanduslik mudel on loodud sotsiaalse eesmärgi täitmiseks ning seega on tingimusetult kogu tegevuse prioriteediks sotsiaalse eesmärgi saavutamine.

	SOTSIAALNE	MAJANDUSLIK
EESMÄRK	Kampala puuetega noorte iseseisva toimetuleku tõstmine	Kvaliteetse ning värke toidu pakkumine Kampalat külastavatele turistidele ning nõudlikumatele kohalikele.
OLUKORD	Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) 2009.a hinnangul on Ugandas kokku 5mln puuetega inimest, kellest 3 mln on noored. Riik ise sellesse sihtrühma sisuliselt ei panusta ja Sotsiaalse Arengu ja Soolise Võrdõiguslikkuse ministeerium on Ugandas kõige nõrgemalt rahastatud. 2011. aastal toetatakse riigi eelarvest erivajadustega inimesi kokku 0,2 euroga (ehk 2,9 krooniga) inimese kohta.	Uganda pealinnas Kampalat külastab suur hulk turiste, kelle ootustele ei suuda praeguses olukorras veel linna toitlustusettevõtte turg vastata. Puuetega noorte toimetulekut toetavat sotsiaalset kohvikut Kampalas pole.
SIHTGRUPP	Värskest kooli lõpetanud erivajadustega noored. Kohvikus töötab kohalik juhataja, kokk ning 5-8 erivajadustega noort.	Turistid ning kohalikud nõudlikumad kliendid, kes moodustavad regulaarse kliendibaasi.
TEENUS/TOODE	Kohvikus töötamise läbi omandavad noored esimese töökogemuse. Kohviku töökeskkond on keskmisest toetavam ning võtab oma personalipoliitikas arvesse erivajadustega töökogemuseta noorte eripära.	Kvaliteetne ja värske söök hubases atmosfääris. Kliendid peavad tulema kohvikusse selle kvaliteedi tõttu, mitte haletsusest, olles samas teadlikud, et nad toetavad erivajadustega koolide vilistlaste iseseisvat toimetulekut. Kohviku hinnad on turu keskmised, menüüs nii Aafrika kui Euroopa söögid ja joogid. Konkreetse menüü kokkupanekul osaleb kohalik kokk.
PARTNERID	Kampala School for the Physically Handicapped; Bluesky erivajadustega noorte kool – töötajate treening, väljaõpe ja värbamine	Ugandan Pioneers' Association – vabatahtlike abi turunduses MTÜ IC Uganda – äriline nõustamine

TULEVIKU VISIOON

Luu toetav võrgustik kohalike tööandjatega, kes võtaksid tööle kohvikust tööpraktikat saanud noori. Kohviku juures alati 1-2 Euroopa vabatahtlikku saamas sotsiaalse ettevõtluse kogemust ning panustamas kohvikusse oma oskustega, et kohvik vastaks turistide ootustele.

PLAAN B

Ettevõtmise sotsiaalsed eesmärgid ei muudeta.

Laiendada sotsiaalse ettevõttega töötava kohviku mudelit mujale Aafrikasse pakkudes töökogemust erivajadustega noortele teistes riikides.

Prioriteetsed eesmärgid - Kampala puuetega noorte iseseisva toimetuleku tõstmine - võib eeldada paindlikku lähenemist. Kõne alla võib tulla keskendumine puuetega noorte käsitöö müümisele, mille kõrvale pakutakse karastusjooke ja lihtsamaid suupisteid.

Väärtused

Läbipaistvus

Kohvik väärtustab oma tegevuse igal tasandil täielikku läbipaistvust. Nulltolerants korruptsiooni suhtes. Kohvikul on koos hinnakirjaga menüü. Kohvikus müüdaval käsitööl on selge hinnakiri.

Vabatahtlik annab annetajatele kohviku käekäigust süsteemselt ülevaate.

Võrdsus

Töötajate värbamisel ja kohtlemisel tagatakse soo-, religiooni ja hõimupõhine võrdsus. Klientide suhtes tagatakse soo-, religiooni, nahavärvi ja hõimupõhine võrdne suhtumine.

Interjäär

Hubase atmosfääriga elutoa stiilis aafrikalike elementidega sisustus. Kohviku toolid ja lauad kannavad toetajate poolt kingiomanikuks valitud isikute/ettevõtete nimesid. Taustaks vaikne muusika. Saadaval värske ajaleht Daily Monitor ja kohalikud lehed. Ilma raadio ja telekata. Sisustuses fotod Ugandast ja erivajadustega noorte koolidest koos töötajate lugude ja fotodega.

Saadaval informatsioon koolide ning kohvikuprojekti kohta. Võimalus teha annetusi.

Asukoht

Sarnane ettevõtmine on lihtsalt kopeeritav teistesse riikidesse/linnadesse. Antud juhul on tegevuspaigaks Kampala, kuna kohvikuidee kasvas välja koostöös kohalike koolidega otsesest vajadusest aidata kooli lõpetanud noori iseseisvale elule. Lisaks on sama investeeritava summa sotsiaalne kasu Ugandas oluliselt suurem kui arenenud riikides.

Asukoht Kampalas: eelistatult turistiatraktsioonide läheduses; Kampala käsitöölise turu läheduses; alternatiivina KSPH kooli territooriumil

www.mondo.org.ee

www.muudamaailma.ee

Töötajad ja nende tasustamine

Kohvikus töötab kokk ja kohalik juhataja ning 5-8 erivajadustega noort kokaabina ja teenindajatena. Töötajate palgad on madalad, kuid mitte kõige madalamad.

Rahastamine

Kohalike ettevõtjate abiga on koostanud [eelarve](#), mille mahuks on ca **9.600€**. Algkapitali kogutakse Eesti eraisikute ja ettevõtete annetustena. Vaata turundusplaani [siin](#).

LÜHIÜLEVAADE EELARVEST	
Alginvesteeringud (juriidiline registreerimine, interjööri)	3834 eur
Ruumi rent ja kommunaalkulud x 6 kuud	1815 eur
Palgakulu x 6 kuud	2739 eur
Ettenägematud kulud	1212 eur
Kokku	9600 eur
Kuine tulu	1547 eur
Kuine kasumimarginaal	773 eur

MTÜ Mondo ja partnerid

Kohviku käivitamise Eestipoolseks vastutajaks on MTÜ Mondo. Projekti initsiaatoriks on [Jüri Saarma](#), kes on töötanud Ugandas vabatahtlikuna ja omab 20a ärikogemust nii Eestist kui ka rahvusvaheliselt. Kohapeal toetavad ettevõtmist 2 erivajadustega kooli: Kampala School for the Physically Handicapped (KSPH) ja Bluesky Boarding School for Disabled Youth.

Alates 2011. aasta oktoobrist on kohviku käivitamise ettevalmistamisega tegelnud Mondo vabatahtlik [Siisi Saetalu](#). Vabatahtlik on tegelenud teavitustööga, arendanud ja säilitanud kontakte Kampala poolsete koostööpartneritega, koolitanud end sotsiaalse ettevõtluse ning puuetega inimestega töötamise alal ning kogunud annetustena kohviku käivitamiseks vajalikku algkapitali. Vabatahtliku lähetuskulude katmiseks on MTÜ Mondo esitanud taotluse välisministeeriumi programmi "[Vabatahtlike lähetamine arengumaadesse](#)". Taotluse rahuldamisel sõidab vabatahtlik 2012. aasta märtsis 9 kuuks Kampalasse kohvikut käivitama.

Plaan B ja C

Plaan B: Kui välisministeerium ei rahulda Mondo taotlus vabatahtliku lähetamiseks, siis esitatakse taotlus EVS taotlusvooru, mille tulemused selguvad mais 2012.

Plaan C: Kui algkapitali ei saa vabatahtliku Kampalasse sõidu ajaks kokku jätkub annetuste kogumine paralleelselt. Halvimal juhul esialgu ei tasustata erivajadustega noorte tööd kohvikus ning seda nimetatakse kutsepraktikaks.

www.mondo.org.ee

www.muudamaailma.ee